

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddala odwołanie I. W. od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł. z dnia 2 grudnia 2015 roku zaliczającego ww. do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

U wnioskodawczynie – z zawodu technika ekonomisty rozpoznano rzekomosoczewskowość oka prawego, stan po usunięciu oleju silnikowego z OP, krótkowzroczność prostą oka lewego. Przyczyną niesprawności narządu wzroku jest stan po operacji odwarstwionej siatkówki oka prawego oraz krótkowzroczność prosta oka lewego. Wnioskodawczynie nie jest niezdolna do pracy, nie wymaga zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej, nie ma wskazań do zatrudnienia w zakładzie aktywizacji zawodowej ani uczestniczenia w warsztatach terapii zajęciowej. Wnioskodawczynie poza ograniczeniem w dźwiganiu, np. przesuwanie szaf, przenoszenie płyt chodnikowych, nie ma żadnych ograniczeń w domu, pracy zawodowej czy w społeczeństwie. Nie wymaga pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Może skorzystać z pomocy przy dźwiganiu ciężarów, ciężkim wysiłku fizycznym. Decydujące dla ustalenia stopnia niepełnosprawności są kryteria narządu wzroku – poziom ostrości widzenia. Wnioskodawczynie musiałaby mieć o wiele gorszą ostrość widzenia oka lepszego. Wnioskodawczynie ma dobrą ostrość widzenia – użyteczną w jednym i drugim oku.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż odwołanie wnioskodawczynie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd podniósł, iż kryteria zaliczania do poszczególnych stopni niepełnosprawności określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 t.j.). Zgodnie z art. 1 § 1 ustawa ma zastosowanie do osób niepełnosprawnych, tj. osób, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności o których mowa w art. 3 tej ustawy, bądź orzeczeniem o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów, bądź orzeczeniem o niepełnosprawności wydanym przed 16 rokiem życia. W art. 3 ustawy ustala się natomiast trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 tej ustawy do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 tej ustawy do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Standardy w zakresie kwalifikowania do lekkiego, umiarkowanego i znacznego stopnia niepełnosprawności określają § 29-31 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2003 r., Nr 139, poz. 1328).

Przy kwalifikowaniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności uwzględnia się naruszenie sprawności organizmu powodujące częściową lub czasową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy w okresach wynikających ze stanu zdrowia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji,

edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 30).

Przy zaliczaniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności uwzględnia się zaś naruszoną sprawność organizmu powodującą istotne obniżenie zdolności do wykonywania pracy, co oznacza naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, co oznacza trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu. Przy tym możliwość kompensacji ograniczeń oznacza wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Zdaniem Sądu z poczynionych w niniejszym postępowaniu ustaleń wynika, że u wnioskodawczynie – z zawodu technika ekonomisty rozpoznano rzekomosoczewskowość oka prawego, stan po usunięciu oleju silnikowego z OP, krótkowzroczność prostą oka lewego. Przyczyną niesprawności narządu wzroku jest stan po operacji odwarstwionej siatkówki oka prawego oraz krótkowzroczność prosta oka lewego. Wnioskodawczynie nie jest niezdolna do pracy, nie wymaga zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej, nie ma wskazań do zatrudnienia w zakładzie aktywizacji zawodowej ani uczestniczenia w warsztatach terapii zajęciowej. Wnioskodawczynie poza ograniczeniem w dźwiganiu, np. przesuwanie szaf, przenoszenie płyt chodnikowych, nie ma żadnych ograniczeń w domu, pracy zawodowej czy w społeczeństwie. Nie wymaga pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Może skorzystać z pomocy przy dźwiganiu ciężarów, ciężkim wysiłku fizycznym. Decydujące dla ustalenia stopnia niepełnosprawności są kryteria narządu wzroku – poziom ostrości widzenia. Wnioskodawczynie musiałaby mieć o wiele gorszą ostrość widzenia oka lepszego. Wnioskodawczynie ma dobrą ostrość widzenia – użyteczną w jednym i drugim oku.

W ocenie Sądu I instancji, wobec powyższych ustaleń, niemożliwym było zaliczenie wnioskodawczynie do wyższego stopnia niepełnosprawności niż lekki, co uczyniło niezasadnym odwołanie wnioskodawczynie w tym zakresie.

Powyższe ustalenia Sąd poczynił, wobec konieczności uzyskania wiadomości specjalnych, w oparciu o opinię biegłego lekarza specjalisty z zakresu okulistyki (pisemną i ustną), które w ocenie Sądu są rzetelne, fachowe, odpowiadają zakreślonej tezie dowodowej, zostały wydane w oparciu o akta sprawy, dokumentację medyczną, badanie wnioskodawczynie, wzajemnie się uzupełniają i potwierdzają własne wnioski. Biegła wyjaśniła, jakiego dokonała rozpoznania i na czym się w tym zakresie się opierała, nadto jaki wpływ miało to rozpoznanie na stwierdzenie stopnia niepełnosprawności.

Po ustanowieniu pełnomocnika na jego wniosek opinia została uzupełniona, a opinia uzupełniająca w ocenie Sądu wyjaśniła wszelkie zastrzeżenia wnioskodawczynie. W szczególności wbrew zarzutom wnioskodawczynie, biegła określiła, jakimi przesłankami się kierowała (kryterium stanu narządu wzroku, a więc naruszenie sprawności organizmu), odpowiedziała na pytania dotyczące tych przesłanek (niezdolność do pracy, zdolność do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej, czy obiektywna konieczność pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych – biegła wyjaśniła, że wnioskodawczynie nie ma żadnych ograniczeń w życiu zawodowym rodzinnym i społecznym, za wyjątkiem przemieszczania znacznych ciężarów). Okoliczność, że biegła w opinii pisemnej użyła definicji znacznego stopnia niepełnosprawności, nie dyskwalifikuje tej opinii, bowiem w opinii ustnej wyjaśniła tę okoliczność, odnosząc się do poszczególnych przesłanek umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Z tego względu Sąd oddalił wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego.

W świetle art.286 k.p.c. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności, a taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje. Okoliczność, że opinia biegłego nie ma treści odpowiadającej stronie, nie stanowi dostatecznego uzasadnienia dla przeprowadzeniu dowodu z kolejnych opinii. Potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia

strony./tak SA w Szczecinie w wyroku z dnia 18 czerwca 2014 r, III AUa 1098/13, LEX nr 1504455/. W ocenie Sądu zebrany materiał dowodowy był zatem kompletny i nie wymagał uzupełnienia.

Sąd oddalił wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków i wnioskodawczyni na okoliczność stanu zdrowia wnioskodawcy oraz konieczności zapewnienia wnioskodawczyni pomocy innych osób, gdyż dowody te byłyby nieprzydatne dla ustalenia obiektywnego stanu zdrowia albowiem okoliczności te wymagają wiedzy specjalnej, której Sąd nie może czerpać z innych źródeł niż opinie biegłych z danej dziedziny.

Apelację od powyższego orzeczenia w całości wniósł pełnomocnik wnioskodawczyni.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

- przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.:

a) art. 227 KPC w zw. z art. 258 KPC poprzez oddalenie wniosków powódki o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków zgłoszonych w piśmie procesowym z dnia 18 marca 2016 r., tj.: M. R., A. W., E. S. w następstwie bezpodstawnego założenia, że o zaliczeniu do określonego stopnia niepełnosprawności decydują wyłącznie ustalenia faktyczne poczynione w opinii biegłego sądowego lekarza okulisty oraz że jest to jedyny dowód obiektywny w sprawie, podczas gdy przesłanki pozamedyczne decydujące o zaliczeniu do określonego stopnia niepełnosprawności w szczególności powinny być wykazywane za pomocą wszelkich środków dowodowych, takich jak zeznania świadków, w tym lekarza okulisty prowadzącego powódki oraz osób udzielających powódce codziennej pomocy w pełnieniu ról społecznych, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego przekonania Sądu meriti, że ww. wnioski dowodowe są nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy;

b) art. 227 KPC w zw. z art. 278 § 1 KPC w zw. z art. 286 KPC poprzez oddalenie wniosku powódki o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego lekarza okulisty na okoliczność ustalenia stopnia niepełnosprawności I. W., podczas gdy wydana w sprawie pisemna opinia biegłego sądowego z dnia 16 lutego 2016 r. oraz ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego z dnia 27 kwietnia 2016 r. jednoznacznie wskazują, że biegły sądowy nie posiada wiedzy o wszystkich przesłankach określonych przepisami prawa i decydujących o zaliczeniu do określonego stopnia niepełnosprawności (w szczególności pozamedycznych) oraz nie był zorientowany, co do sytuacji powódki w zakresie konieczności korzystania z pomocy osób trzecich w pełnieniu ról społecznych, co w konsekwencji doprowadziło do oparcia rozstrzygnięcia na opinii niepełnej, budzącej wątpliwości w zakresie wniosków oraz nieprzedstawiającej sposobu rozumowania biegłego o poszczególnych przesłankach zaliczenia do określonego stopnia niepełnosprawności;

c) art. 233 § 1 KPC poprzez dowolne uznanie opinii biegłego sądowego za wiarygodną oraz rzetelną, a w konsekwencji poczynienie ustaleń faktycznych na jej podstawie, podczas gdy z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wynika, iż biegły sądowy nie znał wszystkich kryteriów decydujących o zakwalifikowaniu do określonego stopnia niepełnosprawności, nie był zorientowany w sytuacji życiowej powódki (wywiad lekarski powódki dotyczył wyłącznie naruszenia sprawności organizmu), a nadto w pisemnej opinii odniósł się do znacznego stopnia niepełnosprawności, zamiast do umiarkowanego, co oznacza, że biegły sądowy nie posiadał także znajomości akt sprawy wymaganej dla wydania pełnej, logicznej, a tym samym rzetelnej opinii;

d) art. 233 § 1 KPC poprzez dowolne przyjęcie, że I. W. nie wymaga wsparcia w czynnościach samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych, podczas gdy Sąd I instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego zmierzającego do ustalenia powyższych okoliczności, w szczególności biegły sądowy lekarz okulista wydając w niniejszej sprawie opinie pisemną oraz ustną uzupełniająca nie posiadał wiedzy dotyczącej sposobu rozumowania pojęcia „częściowej lub czasowej pomocy w celu pełnienia ról społecznych”, twierdząc że przy ocenie stopnia niepełnosprawności kierował się przesłankami okulistycznymi, które jednak nie są jedynymi dla ustalenia stopnia niepełnosprawności, wobec czego opinia biegłego

sądowego mogła posłużyć do ustalenia wyłącznie jednej z przesłanek umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (medycznej), tj. naruszenia sprawności organizmu;

- a w konsekwencji przepisów prawa materialnego, tj.:

e) art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 30 pkt 1 i pkt 2 w zw. z § 29 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności poprzez ich niezastosowanie, a w konsekwencji błędne przypisanie I. W. lekkiego stopnia niepełnosprawności, zamiast umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, także wobec wyraźnego stwierdzenia przez biegłego sądowego, że powódka wymaga pomocy w dźwiganiu;

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o:

- rozpoznanie postanowień oddalających wnioski strony powodowej i dopuszczenie zgłoszonych wniosków dowodowych z zeznań świadków, tj.: M. R., A. W., E. S. oraz z pisemnej opinii innego biegłego sądowego lekarza okulisty;

- zmianę zaskarżonego wyroku Sądu I instancji oraz poprzedzających je orzeczeń o stopniu niepełnosprawności poprzez zaliczenie I. W. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe, względnie - w razie uznania, że w sprawie wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości - uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji;

- zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania sądowego za obje instancje według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd drugiej instancji nie dopatrył się w postępowaniu pierwszoinstancyjnym naruszenia przepisów prawa materialnego czy przepisów postępowania, skutkujących koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Z kolei art. 278 § 1 k.p.c. stanowi, iż dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje w wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy wymagane są wiadomości „specjalne”. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje więc wówczas, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy potrzebne są wiadomości, wykraczająca poza zakres wiadomości przeciętnej osoby posiadającej ogólne wykształcenie. Wobec tego biegłym może być jedynie osoba, która posiada wskazane wiadomości potrzebne do wydania opinii i daje rękojmię należytego wykonania czynności biegłego.

W ramach przyznanej swobody w ocenie dowodów – art. 233 k.p.c., sąd I instancji powinien zbadać wiarygodność i moc dowodu z opinii biegłego sądowego dokonując oceny tego dowodu według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (wyrok SN z 2003-10-30 IV CK 138/02 Legalis). Niemniej jednak polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00 Legalis). Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza bowiem przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna.

Dowód z opinii biegłych jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPIUS 2002/1/26).

Zdaniem Sądu II instancji niewątpliwie jest, że ocena stopnia niepełnosprawności wnioskodawczynie to jest ocena jej stanu zdrowia oraz niezdolności do pracy bądź ograniczonej zdolności do pracy (wyłącznie w warunkach pracy chronionej) nadto ewentualnej konieczności zapewnienia jej w celu pełnienia ról społecznych, częściowej albo czasowej pomocy innych osób, wymaga wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego, nie zaś tylko w subiektywnym odczuciu zainteresowanej rozstrzygnięciem strony.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy uczynił podstawą swego rozstrzygnięcia opinie biegłego lekarza: okulisty. Wskazana biegła orzekła wprost, iż wnioskodawczynie z uwagi na stan zdrowia rzekomosoczewskowość oka prawego, stan po usunięciu oleju silnikowego z OP, krótkowzroczność prostą oka lewego cechuje jedynie lekki stopień niepełnosprawności. Biegła wskazała, iż wnioskodawczynie nie jest niezdolna do pracy, nie wymaga zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej, nie ma wskazań do zatrudnienia w zakładzie aktywizacji zawodowej ani uczestniczenia w warsztatach terapii zajęciowej. Wnioskodawczynie poza ograniczeniem w dźwiganiu nie ma żadnych ograniczeń w domu, pracy zawodowej czy w życiu społecznym. Nie wymaga pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Może skorzystać z pomocy przy dźwiganiu ciężarów, ciężkim wysiłku fizycznym. Decydujące dla ustalenia stopnia niepełnosprawności są kryteria narządu wzroku – poziom ostrości widzenia. Tymczasem wnioskodawczynie ma dobrą ostrość widzenia – użyteczną w jednym i drugim oku.

Zgodnie z art. 217 § 1 k.p.c. strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej.

W postępowaniu przed Sądem I instancji wnioskodawczynie, reprezentowana przez profesjonalistę, nie była ograniczona co do możliwości przedstawienia swych twierdzeń i dowodów w kwestiach istotnych dla rozstrzygnięcia sporu. Pomimo tego nie wykazała, iżby dokonana przez wskazaną biegłą ocena stanu jej zdrowia i zdolności do pełnienia ról społecznych była niepełna, czy też merytorycznie błędna.

W szczególności nie sposób zgodzić się z twierdzeniem apelacji, iż na wskazanej ocenie zaważył fakt oddalenia przez Sąd Rejonowy wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków oraz lekarza prowadzącego wnioskodawczynie na okoliczność konieczności zapewnienia powódce częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych oraz na okoliczność stanu zdrowia powódki, podczas gdy dowody te dotyczą okoliczności mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, a okoliczności sporne nie zostały jeszcze dostatecznie wyjaśnione.

W przekonaniu Sądu Okręgowego wskazane dowody - wbrew stanowisku apelanta - waloru istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w rzeczywistości nie posiadają. Co znamienne, zgodnie z treścią art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 t.j.) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Tym samym celem zaliczenia wnioskodawczynie do konkretnego stopnia niepełnosprawności (w tym wypadku umiarkowanego), niezbędne jest między innymi obiektywne stwierdzenie wymogu - konieczności zapewnienia czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych, nie zaś samego faktu udzielenia tego typu wsparcia. Wykazaniu przesłanki wspomnianej „konieczności” bezsprzecznie może służyć tylko i wyłącznie dowód z opinii biegłego specjalisty posiadającego stosowne wiadomości specjalne w tym zakresie i dającego rękojmię należytego wykonania czynności biegłego, nie zaś opinia osób bliskich wnioskodawczynie co do jej niesamodzielnego funkcjonowania. Podnieść należy, iż wsparcie osobie niepełnosprawnej może być udzielane nawet wtedy, gdy wymóg taki - obiektywnie z uwagi na uwarunkowania medyczne (oceniane przez specjalistów) - nie istnieje. Dlatego relacji świadków w przedmiocie stanu zdrowia wnioskodawczynie oraz zapewniania jej opieki lub pomocy z uwagi na niezdolność do samodzielnego pełnienia

ról społecznych żadną miarą nie sposób uznać za podstawę faktyczną orzeczenia w sprawie. Z tych też względów przedmiotowy wniosek zasadnie został oddalony, jako nieprzydatny dla ustalenia okoliczności prawnie doniosłych.

Tożsame konkluzje odnieść należy do wniosku strony powodowej o przeprowadzenie dowodu z opinii lekarza prowadzącego wnioskodawczynię co do tożsamyh okoliczności. Ewentualne zeznania wskazanego świadka w kwestii faktycznego udzielania wsparcia powódce przez osoby trzecie w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych nie są miarodajne dla rozstrzygnięcia. To zaś, iż wskazany świadek jako lekarz może wskazywać na własną ocenę stanu zdrowia wnioskodawczyni i obiektywnej konieczności zapewnienia czasowej albo częściowej pomocy innym osobom w celu pełnienia ról społecznych - nie oznacza, że ocena ta może stanowić dowód w sprawie. Bez względu bowiem – co już podnoszono - w sprawach wymagających wiedzy specjalnej, a za taką niewątpliwie uznać należy ocenę obiektywnej konieczności – wymogu udzielenia konkretnego wsparcia osobie niepełnosprawnej, niezbędna jest ocena biegłego specjalisty. Tym samym przeprowadzenie wskazanego dowodu nie mogło prowadzić do spodziewanych przez stronę powodową skutków procesowych.

Brak też podstaw do uznania, iż ocena stanu zdrowia wnioskodawczyni wynikająca z opinii biegłej okulisty jest niepełna, Sąd Rejonowy natomiast w sposób nieuprawniony pominął prawidłowo zgłoszony przez pełnomocnika wnioskodawczyni wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego tej specjalności.

Żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (wyrok SN z 1999-10-20 II UKN 158/99 OSNAPiUS 2001/2/51).

Samo niezadowolenie strony z oceny przedstawionej przez biegłych nie uzasadnia potrzeby dopuszczenia przez sąd dowodu z opinii innych biegłych (wyr. SN z 6.10.2009 r., II UK 47/09, Legalis).

Podkreślić należy również, iż dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych w sprawie nie jest równoznaczne z uzyskaniem dowodu korzystnego dla strony niezadowolonej z faktów wynikających z dowodów dotychczas przeprowadzonych (wyrok SN z 28 lutego 2001 roku, II UKN 233/00 Legalis). Zwraca na to także uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 lipca 1999 roku, II UKN 37/99 OSNAPiUS 2000/20/741 wskazując, że sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (art. 217 § 2 k.p.c.).

Odnosząc się do powyższego w pierwszej kolejności wskazać należy, iż w wydanych opiniach biegła wyjaśniła, że z uwagi na posiadane schorzenia wnioskodawczyni nie kwalifikuje się do przyznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Strona powodowa skorzystała z uprawnień procesowych i składała zastrzeżenia doprowadzając do wydania uzupełniającej opinii ustnej. Na rozprawie biegła bezpośrednio odnosiła się do uwag i niejasności sygnalizowanych przez skarżącego tłumacząc dlaczego wnioskodawczyni nie spełnia poszczególnych przesłanek kwalifikujących do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. W szczególności wyjaśniła, iż poza ograniczeniem możliwości dźwignia w przypadku wnioskodawczyni nie występują żadne przeszkody w zakresie samodzielnego pełnienia ról społecznych. Skarżący niesłusznie uważa, iż biegła nie wzięła pod uwagę tzw. kryteriów pozamedycznych, wskazując w opinii, iż najważniejsze są dla niej kryteria medyczne. Podkreślić bowiem należy, iż wskazana w przepisie konieczność korzystania z czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych ma znaczenie tylko jeśli wynika z przyczyn medycznych. Innymi słowy jeśli stwierdzone schorzenie powoduje obiektywnie potrzebę korzystania z takiej pomocy.

Nadto skarżący nie zgadzając się z wnioskami końcowymi opinii – sugerując, iż biegła nie rozumie co składa się na poszczególne przesłanki decydujące o przyznaniu konkretnego stopnia niepełnosprawności (co wynika z treści apelacji) - w żaden sposób jednak wniosków tych co do meritum nie kwestionował domagając się dalszego wyjaśnienia tych wątpliwości, a jedynie wnosił o wydanie opinii przez innego biegłego tej samej specjalności. Tym samym, polemizując z wnioskami opinii biegłej co do oceny stopnia niepełnosprawności wnioskodawczyni, apelujący twierdzi bezpodstawnie, że poszczególne aspekty dotyczące jej stanu zdrowia także w zakresie zdolności do samodzielnego

pełnienia ról społecznych nadal nie zostały kategorycznie wyjaśnione. Z tych też względów uznać należy, że Sąd Rejonowy był zwolniony z przeprowadzenia wskazanego dowodu, jako zbędnego dla rozstrzygnięcia.

Reasumując, żaden z zarzutów apelacyjnych dotyczących zarówno naruszenia prawa procesowego - art. 227 kpc w zw. z art. 258 kpc, art. 227 kpc w zw. z art. 278 § 1 kpc w zw. z art. 286 kpc, art. 233 § 1 poprzez uchybienia w zakresie przeprowadzonego postępowania dowodowego i oceny dowodów, jak i naruszenia prawa materialnego - art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 30 pkt 1 i pkt 2 w zw. z § 29 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, przez brak ustalenia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wnioskodawczyni, nie jest uzasadniony.

Wyrok Sądu Rejonowego w pełni zatem odpowiada prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako bezzasadną.

J.L.